

Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav pro dějiny umění

Posudek bakalářské práce:

MONIKA PUJMANOVÁ

Zahradní města na severozápadě Prahy ve 20. letech 20. století

Monika Pujmanová si zvolila téma, které bylo již z různých úhlů pohledu zkoumáno. V úvodu však téma upřesňuje na konkrétní situaci v konkrétní části Velké Prahy.

Kapitola „Zahradní město jako utopie“ vhodně uvádí základní pohledy na tento druh městského urbanismu. Dle poznámkového aparátu autorka vycházela téměř výlučně z práce J. Hružy. Zde by bylo záslužné uvést ze známé a početné literatury i jiné pohledy a ty alespoň v náznaku Hružovým pojetím konfrontovat.

Shodná zásadní připomínka se váže na další kapitulu „Garden Cities of Tomorrow“. Howardovo dílo je nesporně základem a východiskem každé práce o zahradních městech. Současně však vznikala řada dalších prací posunujících výchozí úvahy do odlišných poloh, které jsou pro naše příklady možná ještě důležitější. Téměř pouze z Howardových úvah vychází i následujících 5 (pod)kapitol. Ty pouze popisují Howardovy zásady a jejich dobovou kritiku, což je na tuto část práce dosti málo.

Zajímavější je kapitola o „Zahradních městech v Čechách“. Autorka zde pracuje s více autory, a právě kombinace názorů vnáší do textu napětí a důležité skutečné, tedy značně roztržité a víceznačné názorové rozpětí.

Dobře a přehledně je zpracována i následující část „Velká Praha“. Ta tvoří důležitý úvod do části tvořící jádro této závěrečné práce.

První blok se věnuje čtvrti zvané „Ořechovka“. Zde oceňuji detailnější pozornost věnovanou konfliktu mezi obecnými zásadami a citlivým přístupem ke konkrétní terénní situaci. (Jen doplňuji, že populární Ořechovce byla věnována i diplomní práce na universitě v Ústí nad Labem.) Totéž platí o oblast „Hanspaulky“. Domnívám se, že nejzajímavější je kapitola věnovaná „Vokovicím“. Předchozí čtvrti již byly vícenásobně zpracované. Tato část Prahy však stála poněkud v pozadí. Její zařazení do uvedené skupiny je cenným přínosem pro objektivní hodnocení skutečné situace v kontextu Velké Prahy.

V závěru se autorka pokusila jednotlivá nová, či podnětně seskupená fakta konfrontovat v širších souvislostech. Bohužel i zde je vztah k „anglické škole“ tím naprosto převládajícím. Skoro lze říci, že autorka situaci vidí jako „Howard versus ostatní“. I když se zde objevují odkazy na další lokality, je škoda, že tento pohled nebyl širěji rozpracován. Práce by si to jistě zasloužila. Odráží se to rovněž ve velice skoupém poznámkovém aparátu, kde se objevují zejména odkazy na práce Hružovy a Novotného. A to je pro shrnující závěr poměrně málo.

Text doplňuje obsáhlý seznam literatury, který by ale bylo možno rozšířit o jiné, než „howardovské“ pojetí. Naopak vysoce ocenit lze seznam pramenů, dokládajících autorčino detailní studium pražské problematiky.

Závěr:

Dobře a přehledně napsaná práce je obsahově nejsilnější v částech věnovaných vybraným pražským oblastem. Opakovaně zmiňuji přiřazení Vokovic do společnosti zavedených zahradních čtvrtí. Problém spatřuji v delším úvodu věnujícímu se téměř výhradně iniciační Howardově roli. Ta je nesporně zásadní. Současně však odráží pouze jeden z názorových proudů zabývajících se novým a zejména ideálním řešením obytných čtvrtí. Totéž platí i pro „Závěr.“

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit velmi dobře.

V Praze, srpen 2022

ing. Petr Macek, Ph.D.